โรคตาแห้งเป็นอีกหนึ่งภาวะที่คนปัจจุบันประสบเป็นจำนวนมาก มีสาเหตุหลักมา จากการใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งส่งผลให้เกิดการระคายเคืองควงตารวมไปถึงการเกิดโรค ตาแห้งที่อาจส่งผลเสียได้มากกว่าที่คิด

โรคตาแห้ง

อันตรายจากการใช้คอมพิวเตอร์ โรคฮิตคนทำงาน

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

โรคตาแห้ง มีอาการแสดงคือระคายเคืองตาเหมือนมีเสษผงอยู่ในควงตา รู้สึกแสบตา ง่ายโดยเฉพาะเมื่อมีลมพัดเข้าสู่ดวงตา หรือเมื่ออยู่ในห้องแอร์จะรู้สึกได้ว่าดวงตา แห้งและรู้สึกดีเมื่อกระพริบตา หรือการอ่านหนังสือ การทำงานหน้าจอคอมพิวเตอร์ ในระยะใกล้แล้วผ่านไปสักระยะจะรู้สึกว่าตาเบลอ ๆ ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นอาการที่บ่ง บอกถึงโรคตาแห้ง

สาเหตุของโรคตาแห้ง ได้แก่ การใช้สายตาระยะใกล้ อย่างการจ้องจอคอมพิวเตอร์ ติดต่อกันเป็นเวลานานหรือการอ่านหนังสือต่อเนื่องเป็นเวลาหลายชั่วโมง นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยภายในตัวบุคคล เช่น เพศ โดยพบว่าเพศหญิงเป็นมากกว่าเพศชาย, อายุ ที่ พบว่าเมื่อเข้าสู่อายุ 65 ปีขึ้นไป มีอัตราการเกิดโรคตาแห้งสูงกว่าวัยอื่น, การมีโรค ประจำตัว เช่น โรคเบาหวาน โรคภูมิแพ้ตัวเอง โรคความดันโลหิตสูง ที่ต้องมีการ ทานยาขับปัสสาวะและส่งผลข้างเคียงทำให้เกิดตาแห้ง หรือผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่ต้อง ทานยาบางตัวที่ส่งผลข้างเคียงเช่นกัน

ในทางพฤติกรรมของการใช้สายตาระยะใกล้ มักทำให้มีการกระพริบตาน้อยลงถึง 3 เท่ากว่าภาวะปกติ ซึ่งโดยปกติคนเราจะกระพริบตา 8-12 ครั้งต่อนาที สำหรับการ ใช้สายตาระยะใกล้ซึ่งเป็นการตั้งใจมากเกินไปและเกิดการเพ่งมอง จะส่งผลให้น้ำตา ระเหยออกโดยไม่ได้รับการทดแทน ส่งผลให้ดวงตาขาดความชุ่มชื้นและเกิดปัญหา ตาแห้งตามมา นอกจากนี้ในบางรายอาจเกิดจากการศัลยกรรมบริเวณหนังตาหรือ เปลือกตา รวมถึงการใช้ขนตาปลอม ที่เป็นปัจจัยเสี่ยงทำให้เกิดตาแห้งได้เช่นกัน

โดยปกติคนทั่วไปจะมีต่อมน้ำตาที่บริเวณด้านบนของคิ้ว ทำหน้าที่ผลิตส่วนประกอบ ของน้ำตาที่เป็นส่วนของน้ำเพื่อมาหล่อเลี้ยงควงตาให้เกิดความชุ่มชื้น นอกจากนี้ยังมี ต่อมไขมันบริเวณเปลือกตาที่ผลิตไขมันออกมาซึ่งเป็นส่วนประกอบของน้ำตาเช่นกัน โดยไขมันจะทำหน้าที่ป้องกันการระเหยของน้ำตา ทำให้น้ำตาหล่อเลี้ยงควงตาได้ ยาวนานขึ้น โดยทั้งส่วนของน้ำและ ใขมันคือองค์ประกอบที่ทำให้น้ำตามีคุณภาพดี ช่วยป้องกันโรคตาแห้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แต่ในคนที่ทำสัลยกรรมบริเวณหนังตา เช่น ผ่าตัดทำตาสองชั้น มักเกิดปัญหาตาแห้ง ตามมา เนื่องจากได้มีการทำลายต่อมไขมันที่เปลือกตา ทำให้น้ำตาระเหยได้ง่ายขึ้น เพราะไม่มีไขมันที่ทำหน้าที่ป้องกันการระเหย บางครั้งยังเกิดการหลับตาที่ไม่สนิท เพราะแผลผ่าตัดยังมีอาการบวม จึงทำให้ 6 เดือนแรกหลังผ่าตัดทำตามักมีอาการตา แห้ง นอกจากนี้การติดขนตาปลอมก็มีความเสี่ยงเช่นกัน สืบเนื่องมาจากการใช้น้ำยา ล้างทำความสะอาดกาวติดขนตา ที่มีส่วนทำให้ตาแห้ง และทำให้ไขมันอุดตันได้ง่าย

กลุ่มอาการจากการใช้งานคอมพิวเตอร์ DES ที่เกี่ยวข้องกับโรคตาแห้ง เนื่องจาก การทำงานผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ เป็นการใช้สายตาระยะใกล้ถึงระยะกลาง ซึ่งมัก ใช้สมาธิและความตั้งใจสูง ส่งผลให้เกิดการเพ่งมอง พฤติกรรมนี้มักทำให้เกิดปัญหา การกระพริบตาน้อยลงตามมา บวกกับการทำงานในห้องแอร์ ซึ่งมีสภาพอากาศที่แห้ง ประกอบกับแสงจ้าจากคอมพิวเตอร์ คือสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลให้ตาแห้งได้ง่าย โดยเฉพาะการทำงานติดต่อกัน 2 ชั่วโมงเป็นต้นไปโดยไม่พักเลย จะ ส่งผลให้เกิดตา แห้งได้ง่ายมาก หากปล่อยไว้ไม่ดูแล จะกระตุ้นให้เกิดการอักเสบของเยื่อบุตา มี อาการตาแดงแสดงออกมา และถ้าหากตาแห้งมาก ๆ กระจกตาสามารถลลอกได้หรือ เป็นแผล ส่งผลให้เกิดการติดเชื้อได้ง่าย

การรักษาคือการปรับพฤติกรรมการใช้สายตาให้เหมาะสมร่วมกันการใช้น้ำตาเทียม หยอดตา ซึ่งมีส่วนประกอบของน้ำและไขมัน อาจใช้แว่นกอกเกิลส์เพื่อป้องกันการ ระเหยของน้ำตาร่วมด้วยโดยเฉพาะในผู้ที่อยู่กับลมแรง เช่นคนที่ทำงานขับขี่ มอเตอร์ไซค์ส่งของทั้งวัน เป็นต้น การใช้น้ำตาเทียมเพื่อหยอดตาสามารถใช้งานได้ในทุก 1-2 ชั่วโมง เมื่อเกิดอาการ ตาแห้งระหว่างทำงานหน้าจอกอมพิวเตอร์หรืออ่านหนังสือเป็นเวลานานและ กิจกรรมอื่นๆ หากในเวลาปกติที่ไม่ได้ทำกิจกรรมอะไรในการใช้สายตาระยะใกล้ สามารถหยอดได้ทุก 4-6 ชั่วโมง หรือหยอดตามอาการเมื่อรู้สึกว่าตาแห้ง แต่ทั้งนี้ก็ ขึ้นอยู่กับชนิดของน้ำตาเทียมด้วย

น้ำตาเทียมแบ่งออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่ ชนิดที่มีสารกันเสียและชนิดที่ไม่มีสารกันเสีย หากเป็นชนิดที่ไม่มีสารกันเสียสามารถหยอดได้ตามความต้องการหรือทุกครั้งที่มี อาการตามที่กล่าวไว้ในข้างต้น แต่ถ้าหากเป็นชนิดที่มีสารกันเสีย ไม่ควรหยอดบ่อย เกินไป คือภายใน 4 ชั่วโมงไม่ควรหยอดเกิน 1 ครั้ง หรือไม่ควรหยอดเกินวันละ 4-6 ครั้ง

วิธีป้องกันโรคตาแห้งสำหรับคนที่มีความจำเป็นต้องทำงานหน้าจอคอมพิวเตอร์ คือ จัดตารางเวลาเพื่อพักสายตาทุก 1-2 ชั่วโมง โดยในแต่ละครั้งให้พักประมาณ 5 นาที โดยการหลับตาหรือมองไปที่ไกลๆ เพราะการมองระยะใกล้จะทำให้เกิดการ เกร็งของสายตา แต่การมองระยะไกลจะเป็นการผ่อนคลาย สำหรับระยะที่เหมาะสม สำหรับการทำงานอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์คือควรเว้นระยะห่างระหว่างดวงตากับ หน้าจอประมาณ 20-24 นิ้ว และควรใช้งานคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดหน้าจอไม่เล็ก จนเกินไป เพราะจะทำให้เกิดการเพ่ง หน้าจอที่เหมาะสมคือ 19 นิ้วขึ้นไป อาจ เพิ่มเติมด้วยการติดแผ่นกรองแสงที่หน้าจอ หรือสวมแว่นตาที่ช่วยลดการกระเจิงแสง หรือลดแสงสีฟ้า ช่วยถนอมสายตาได้ในระดับหนึ่ง